
KLINICKÉ PROJEVY PAROXYSMÁLNÍ HYPERTENZE V PRAXI

¹Jan Václavík, ²Aneta Křenková, ¹Eva Kociánová, ³Tomáš Václavík, ¹Monika Kamasová

¹I. interní klinika - kardiologická, Fakultní nemocnice a LF UP Olomouc

² Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

³Katedra statistiky a pravděpodobnosti FIS VŠE Praha

Úvod

- Paroxysmální hypertenze, někdy také nazývaná pseudofeochromocytom, je v klinické praxi poměrně častým problémem
- Jedná se o náhle vznikající záchvaty zvýšení krevního tlaku, spojené s dalšími fyzickými symptomy, které nejsou spouštěné emočním stresem nebo panikou, a biochemicky byl vyloučen feochromocytom

Úvod

- ❑ Feochromocytom mívá maximálně 2% pacientů s paroxysmálními vzestupy krevního tlaku (TK)
- ❑ V jiné sérii byla diagnóza prokázána pouze u 1 pacienta ze 300 vyšetřovaných pro feochromocytom, 40% pacientů v tomto souboru splňovalo diagnostická kritéria pro panickou poruchu

Úvod

- Vzestupy tlaku bývají provázeny aktivací sympatického nervového systému
- Ve srovnání s kontrolami měli pacienti s pseudofeochromocytomem normální hodnoty noradrenalinu, zvýšené hodnoty adrenalinu (o 120%) i metanefrinu (o 80%).

Paroxysmální hypertenze: Etiologie, patogeneza

- Mechanismus aktivace sympatiku je nejasný
- Zřejmě se na nich významně podílí i emocionální faktory (často těžké emoční trauma v minulosti, nebo potlačené emoce do nevědomé oblasti)

Klinické projevy paroxysmální hypertenze

- Náhlé vzestupy krevního tlaku (který může u některých pacientů dosahovat i více jak 200/110 mmHg), mohou trvat minuty až hodiny, frekvence je velmi variabilní
- Možné průvodné příznaky: bolest hlavy, bolest na hrudi, závrať, nevolnost, bušení srdce, zčervenání, pocení

Klinické projevy paroxysmální hypertenze

- Příhody nejsou spouštěny strachem nebo panikou, ty však mohou vzniknout jako následek jiných příznaků
- Vzestupy krevního tlaku provázené dalšími potížemi si nezdávka vynutí akutní ošetření lékařem nebo užití „záchranné medikace“

Cíl práce

- V současné době je k dispozici málo dat o tom, jaké a jak časté bývají různé klinické projevy paroxysmální hypertenze
- Cílem práce bylo zhodnotit klinické charakteristiky, výši vzestupu krevního tlaku a symptomy pacientů s paroxysmální hypertenzí

Metodika

- Retrospektivní analýza lékařských záznamů 64 pacientů odeslaných na naši kliniku v období od dubna 2008 do října 2014 pro symptomatickou paroxysmální hypertenzi
- Byly hodnoceny demografické údaje pacientů, jejich komorbidity, klinické symptomy provázející paroxysmální hypertenzi, krevní tlak a laboratorní nálezy

Charakteristiky souboru

Charakteristika	Hodnota
TK v ordinaci (mm Hg)	147,6/83,8
24-hodinový TK při ABPM (mm Hg)	132,0/73,0
Puls (min ⁻¹)	70,1
Věk (let)	66
Ženy (%)	52 (81,3%)
Trvalá (chronická) arter. hypertenze	89,1%
Počet užívaných antihypertenziv	3,1

Komorbidity

Charakteristika	Hodnota
Diabetes mellitus	13 (20,3%)
Prodělaná kardiovaskulární příhoda	15 (23,4%)
ICHS	10 (15,6%)
CMP	5 (7,8%)
Chronická renální insuficience	1 (1,6%)

Laboratorní hodnoty

Charakteristika	Hodnota
Natrémie (mmol/l)	140,7 ±3,0
Kalémie (mmol/l)	4,2 ±0,4
Glykémie (mmol/l)	6,4 ±1,9
Kreatinin (umol/l)	80,7 ±14,8
eGFR (ml/min/1,73 m ²)	1,11 ±0,25
Albuminurie	17,7%

Frekvence paroxysmů hypertenze

- Většina pacientů udávala jeden nebo více paroxysmů hypertenze týdně

- Frekvence hypertenzních paroxysmů:
  - 14% několikrát ročně
  - 47% několikrát týdně
  - 17% několikrát denně
  - (u 22% frekvence neudána)

Krevní tlak při paroxysmu hypertenze

- Průměrný TK během paroxysmu byl 188,1/102,5 mmHg
- Krevní tlak během paroxysmu průměrně stoupl o 40 mmHg (30,1%) ve srovnání s jejich klidovým systolickým TK v ordinaci

Symptomy

- Izolované zvýšení krevního tlaku bez jiných průvodních příznaků měli pouze 4 pacienti (6,3%)
- U většiny pacientů (93,6%) byly paroxysmy hypertenze provázeny jedním či více dalšími klinickými symptomy

Symptomy

- Nejčastějšími symptomy byly:
  - úzkost (34,4%)
  - palpitace (29,7%)
  - bolesti hlavy (28,1%)
  - bolesti na hrudi (26,6%)
  - nevolnost (20,3%)
  - dušnost (20,3%)
  - točení hlavy (17,2%)

Klinické symptomy doprovázející paroxysmy hypertenze	
Nausea	13 (20.3 %)
Bolesti hlavy	18 (28.1 %)
Pocení	4 (6.3 %)
Vertigo	11 (17.2 %)
Flush	10 (15.6 %)
Bolest na hrudi	17 (26.6 %)
Dušnost	13 (20.3 %)
Palpitace	19 (29.7 %)
Depresivní pocity	8 (12.5 %)
Úzkost	22 (34.4 %)
Nervozita	7 (10.9 %)
Hučení v uších	6 (9.4 %)
Parestézie kůže	4 (6.3 %)
Vnitřní třes	4 (6.3 %)
Slabost	2 (3.1 %)
Únava	3 (4.7 %)
Bledost	1 (1.6 %)
Poruchy vizu	1 (1.6 %)
Pocity horkosti	2 (3.1 %)
Pálení těla	2 (3.1 %)
Třesavka	4 (6.3 %)

Závěr

- U paroxysmální hypertenze dochází zpravidla k výraznému vzestupu krevního tlaku, provázenému řadou dalších klinických symptomů
- Je zapotřebí další výzkum tohoto onemocnění a zejména nalezení účinných způsobů léčby